

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán výchovy a péče Montessori dětské skupiny Bílovec

Montessori dětská skupina Bílovec

Wolkerova 911/7

743 01 Bílovec

Provozní doba: 7:00 – 16:00

Kapacita: 8 dětí, od 2 do 7 let

Typ zařízení: dětská skupina

Kontakty: Mgr. Stanislav Kovář – 737 276 428 – vedoucí dětské skupiny

Renáta Světlíková – 601 554 937 – vedoucí pečovatelka

email: info@montessori-bilovec.cz

web: www.montessori-bilovec.cz

1. Charakteristika zařízení péče o dítě

Zařízení péče o dítě poskytuje možnost pravidelné docházky a všestranného rozvoje pro dítě v příjemném rodinném prostředí.

Nabízíme malý věkově smíšený kolektiv pouze pro 8 dětí, který umožňuje individuální přístup a respektování potřeb každého dítěte. Přijímáme děti již od 2 do 7 let.

Čerpáme z principů Montessori pedagogiky. Jako důležitý prvek vnímáme pobyt na čerstvém vzduchu a poznávání přírody a přírodních jevů. Co nejvíce aktivit chceme realizovat na zahradě či v lese, což je pro dětské zkoumání a objevování jejich přirozené prostředí.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jsme nakloněni zapojení dětí se speciálně vzdělávacími potřebami. Můžeme s nimi pravidelně a cíleně pracovat na základě speciálně pedagogických metod a zmírnit jejich obtíže a dopomoci jim v dalším postupném vývoji v těchto oblastech (řeč, jemná motorika, grafomotorika, zrakové a sluchové vnímání atd.). Po společné domluvě můžeme nabídnout i individuální práci s dítětem pod vedení speciálního pedagoga.

2. Podmínky péče o dítě

2.1 Věcné podmínky

Prostory dětské skupiny jsou umístěny v budově ZŠ a MŠ T. G. Masaryka Bílovec, p.o. na adrese Wolkerova 911/7 v Bílovci. Užívání prostor pro účely provozu dětské skupiny bylo odsouhlaseno Krajskou hygienickou stanicí Ostrava, územní pracoviště Nový Jičín. Montessori dětské skupina je evidována v Evidenci dětských skupin vedených MPSV. Zařízení má za účel pomoci sladit rodičům dětí uvedené věkové skupiny pracovní a rodinný život a umožnit tak zlepšení podmínek pro zaměstnanost žen s dětmi předškolního věku.

Dětská skupina má k dispozici šatnu pro děti, hernu – denní místnost, jídelnu, samostatnou ložnici, hygienické prostory pro děti a hygienické zázemí pro zaměstnance.

K pobytu venku slouží přilehlá zahrada, dále je možné využívat zahradu v přírodním stylu MŠ na ul. Wolkerova.

2.2. Životospráva

Denní režim je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a jejich různorodý věk. Střídá se volná hra, řízená činnost a doba odpočinku.

Děti mají celodenně k dispozici pitný režim, jsou podávány neslazené nápoje (čaj a voda).

Umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu, téměř za každého počasí.

Stravu zajišťujeme dovozem ze Školní jídelny ZŠ Komenského v Bílovci ve formě dopolední svačiny, obědu a odpolední svačiny. S jídelníčkem se mohou rodiče seznámit na nástěnce či webových stránkách. Při jídle jsou děti vedeny ke správnému používání a držení příboru, k dodržování pravidel stolování. Do jídla nenutíme, ale snažíme se vést děti alespoň k ochutnávání méně obvyklých jídel.

Hygienické potřeby provádějí děti samostatně, při požádání jim pečující osoba pomůže. Dle domluvy s rodiči jsou přijímány i děti s plenami. Děti jsou vedeny k samostatnosti: při mytí rukou, oblékání, svlékání, skládání oblečení v šatně a také při úklidu pomůcek. Při složitějších činnostech pomáhá pečující osoba nebo starší kamarádi. Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci.

Odpoledního spánku využívají zejména malé děti, ostatní podle potřeby mohou odpočívat a po vyslechnutí pohádky mohou zvolit odpočinkový program. Respektujeme individuální potřeby aktivit, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

2.3 Psychosociální podmínky

Nosný prvek a zároveň nezbytný pro období předškolního věku je **rytmus a řád, dodávající dítěti pocit jistoty, bezpečí a sounáležitosti**. Fungování zařízení je založeno na pocitu spokojenosti jak u dětí, tak dospělých. Naší snahou je, aby se děti cítily jistě a bezpečně. Pečující osoby jim jsou partnerem, který je provází celým dnem a reaguje na jejich potřeby.

Naše cíle:

- Bezpečnost dětí
- Samostatnost
- Přistupujeme k dětem respektujícím způsobem a s ohledem na jejich věkově a individuální zvláštnosti
- Respektujeme přirozené potřeby dětí (potřebu spánku, odpočinku, ale i volného pohybu)
- Odpovědnost za vlastní jednání, uvědomování si a rozvíjení svých vloh a talentu, seberealizace v rozmanitých činnostech
- Všestranný rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech psychosociálního a fyzického vývoje
- Respekt, úcta, zdvořilost – k životu, k rodičům, ke starším, k přírodě, k vlastnictví
- Možnost zařadit se mezi vrstevníky

3. Organizace výchovy a péče

3.1. Věkově smíšený kolektiv

Děti tvoří věkově smíšenou skupinu. Všeobecně je tato věková smíšenost dětí od dvou do sedmi let považována za přirozenější prostředí, pro děti prostředí více podobné rodinnému. Děti se takto mohou v mnohém přirozeněji rozvíjet. **Mladší děti** čerpají z chování a jednání dětí starších. Mohou si takto mnoho věcí společně vyzkoušet nebo vyzorovat. Mladší děti se pod vlivem starších snáze adaptují, rychleji se učí a osvojují hygienické návyky, také mnohé z řečových projevů. **Starší děti** jsou si automaticky vědomy své důležitosti ve skupině. Prožívají uznání mladších a pedagoga při pomoci. Přirozeným způsobem zažívají odpovědnost za sebe i za druhé.

3.2. Personální obsazení

V zařízení pracují 2 pečující osoby s odpovídajícím vzděláním. Supervizi zajišťuje Mgr. Ulrika Kovářová, Montessori pedagog, speciální pedagog.

Zastupování pečujících osob v době čerpání dovolené a nemocnosti řešíme ve spolupráci s kvalifikovanou chůvou. Pečující osoby kromě činností v rámci plánu výchovy a péče zároveň vykonávají práci pomocného personálu (výdej jídla, mytí nádobí, příprava lůžkovin).

3.3 Spoluúčast rodičů

Chceme být partnerem rodičů při výchově a vzdělávání dětí. Spolupráci rodičů a pečujících osob považujeme v péči za klíčovou. Individuálně sledujeme potřeby jednotlivých rodin. S rodiči individuálně konzultujeme, jak jejich dítě prospívá.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Pečující osoby operativně informují rodiče dle potřeby, stejně tak mají rodiče možnost kdykoli hovořit s pečující osobou při předávání dítěte nebo si domluvit schůzku.

Rodiče jsou o chodu zařízení, mimořádných akcích a dalších událostech informováni osobně, telefonicky, informační nástěnkou, schůzkami rodičů, informačními e-maily nebo SMS zprávami.

V adaptační době mají rodiče možnost trávit s dítětem v zařízení čas, aby si mohlo dítě lépe přivyknout prostředí a seznámit se s námi a ostatními dětmi. Kontakt s rodiči je udržován na každodenní bázi osobními rozhovory při přebírání a předávání dítěte. Rodiče jsou na konci adaptační doby informováni o stavu adaptace dítěte.

Rodiče jsou do dění zapojováni odpoledními zájmovými akcemi pro rodiče a širokou veřejnost, které pořádá naše Montessori dětská skupina Bílovec.

3.4. Organizace činností předškolního vzdělávání

Ve výchovně vzdělávacím působení poskytujeme dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření dětí. Během dne se střídají spontánní, řízené, skupinové i individuální činnosti. Činnosti podléhají tematicky rytmu roku, rytmu konkrétního měsíce a v řízené činnosti rytmu konkrétního dne. Tato specifičnost je vlastní montessori pedagogice. Podporou promyšleného připraveného prostředí v dětech podporujeme přirozené vnímání světa kolem nás, radost z prožívaného prostřednictvím činností, které naplňují výchovný plán a promítají se do jednotlivých oblastí.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

RYTMUS DNE:

7:00 – 8:30 Scházení dětí, volná hra, práce s pomůckou, činnost dle rytmu týdne

8:30 ukončení přijímání dětí

8:30 – 9:00 Ranní kruh –ranní přivítací rituály, zpívání, hádanky, říkanky, pohybové hry, dramatizace dle prožívaného období

9:00 – 9:15 Hygiena, svačina

9:15 – 10:00 Činnosti dle rytmu týdne, rytmu měsíce a roku

10:00 – 11:30 Pobyť na zahradě, vycházky

11:30 –12:00 Pohádkový rituál

12:00 – 12:30 Oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12:30–14:15 Četba pohádky, usínání, odpočinek

14:15 –14:30 Hygiena, svačina

14:30 – 16:00 Volná hra, práce s pomůckou, dodělávky činností, rozcházení domů

16:00 ukončení provozu

Zpívání je součástí běžných činností během celého dne. Zpívá se například při práci, v ranním kruhu, pečení i zahradničení. Pohybové aktivity jsou realizovány skrze procházky, práci na zahradě a cviky jógy. Montessori pedagogika klade důraz na přirozený pohyb dítěte v rámci běžných každodenních činností tak, aby mohl být vyjádřením individuality a respektováním vývojových etap dítěte a mohl zohledňovat i jeho momentální aktuální životní situaci a pohodu. Volná hra, „práce s pomůckou je dobou, kdy má dítě k dispozici dostatečný prostor, dlouhou dobu a dostatek

podnětů zejména ve formě montessori pomůcek a dalších „hraček“ z přírodních materiálů. V programu je zařazena, hned ráno po příchodu dětí do zařízení a odpoledne po odpočinku a svačince. Předpokladem zcela samostatné práce dítěte je, že zná pracovní postup od začátku až do konce. Do práce nezasahujeme, pouze je-li nějakým způsobem ohrožena bezpečnost některého dítěte.

MONTESSORI PRINCIPY:

Připravené prostředí

V zařízení jsou police s pomůckami otevřené a jsou vysoké jen do úrovně očí dítěte. Pomůcky jsou v policích tematicky rozděleny do jednotlivých oblastí vzdělávání. Pomůcky a materiály přirozeným způsobem vybízejí dítě k aktivitě.

Pečující osoba je pomocníkem a průvodcem dítěte v jeho cestě za poznáním. Dítě je v popředí zájmu, dostává prostor a čas pro svůj rozvoj. Průvodce dítěti pomáhá, když je o to požádán, dítě se aktivně podílí na svém vzdělání v duchu motto „*Pomoz mi, abych to dokázal sám*“. Ukazujeme dětem možnosti, jak danou věc mohou zvládnout samy. Každé dítě má radost, když se mu práce povede a radost je mnohonásobně větší, když ji zvládne bez rad a pomoci dospělých.

Svobodná práce, při níž si dítě volí:

- Co (s jakou pomůckou bude pracovat)
- Kde (výběr místa)
- Kdy (s jakou posloupností činností)
- S kým (zda samo, ve dvojici či malé skupině) bude pracovat

Volná – svobodná práce neznámá, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě. Děti pozorujeme, reagujeme na jejich chování, koordinujeme činnost dětí. Dítě přijímá zodpovědnost za dokončení práce, její úklid a uložení pomůcky. Svoboda jde ruku v ruce s respektováním druhých lidí a určitých pravidel.

Dítě je tvůrce sama sebe

Každé dítě má přirozenou vnitřní potřebu učit se, zkoumat a objevovat. Instinktivně ví, co, kdy a jak potřebuje. Úkolem nás dospělých je dát mu čas a prostor, aby se mohlo učit a poznávat svým vlastním tempem a způsobem.

Ruka je nástroj ducha

Dítě poznává svět prostřednictvím smyslů. Nejprve se věcí dotýká, otáčí jimi, třese, ochutnává je, očíhává, naslouchá. Pak teprve pojmenovává, srovnává, třídí, řadí. Montessori pomůcky vycházejí z principu, že práce rukou je základem pro chápání věcí a jevů, pro rozvoj myšlení i řeči, je cestou „od uchopení k pochopení.“

Respektování senzitivních fází

Senzitivní fáze = určité období, kdy je dítě naladěno pro získání určitých zkušeností a dovedností. V těchto fázích se dítě učí snadno, bez velké námahy a s radostí. Úkolem učitele je rozpoznat v jaké senzitivní fázi se dítě nachází a připravit mu takový materiál, který nasytí a uspokojí potřeby senzitivní fáze dítěte.

Polarizace pozornosti

Je schopnost dítěte se intenzivně soustředit na určitou činnost nebo práci. Pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby mohlo práci samo dokončit. Polarizace pozornosti je základem pro učení.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MONTESSORI

DĚTSKÁ SKUPINA BÍLOVEC

Celostní učení

Montessori pedagogika vzdělává děti pro život. Všechny pomůcky, materiály a aktivity se propojují s vnějším světem. Děti se tak učí přemýšlet, myslet a chápat věci ve vztazích a souvislostech.

Práce s chybou

Chyby s námi žijí a mají svůj smysl. Chyba je pro nás informace o tom, na čem ještě pracovat nebo co udělat příště lépe a jinak. Dítě se jí učí chápat jako běžný, přirozený projev v procesu učení, jako užitečnou součást řešení problémů a jako zdroj nových poznatků. Možnost vlastního odhalení chyby a její nápravy vede k samostatnosti, nezávislosti a pocitu sebejistoty.

Montessori pomůcky

Připravené prostředí je základním předpokladem pro práci s dětmi. Umožňuje dětem dobrou orientaci, samostatnou práci, volbu aktivit podle vlastního výběru i práci vlastním tempem.

Děti pracují v těchto oblastech: Praktické činnosti, Smyslová výchova, Matematika, Jazyk a Kosmická výchova. Uprostřed místnosti je elipsa, na které se scházíme při společných činnostech.

Montessori oblasti vzdělávání

1. Praktický život

Cvičení praktického života rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, podporuje propojování mozkových hemisfér a dělí se na několik oblastí:

- péče o vlastní osobu a svoje tělo (samostatnost v oblékání, hygieně, stolování)
- péče o okolí (úklid, péče o květiny)
- péče o druhé (o ostatní, o zvířata)
- zdvořilostní formy chování (umět pozdravit, poděkovat, požádat, popřát, pohostit)
- cvičení ticha (chůze po elipse – rovnováha, koordinace pohybů, hledání vnitřního klidu.)

2. Smyslová výchova

Smyslová výchova pomocí smyslového materiálu prohlubuje vnímání a tříbí všechny naše smysly (hmat, sluch, čich, zrak, chuť).

3. Matematika

Učí vnímat, znát a porovnávat čísla, množství, šířky, výšky, délky, tvary a poměry. Rozvíjí smysl pro přesnost a pokládá základy počítání.

4. Jazyk

Učí schopnosti vyjádřit svoje emoce, pocity a myšlenky, naslouchat a porozumět. Rozvíjí řeč a slovní zásobu a skrze smyslové zkušenosti pokládá základy čtení a psaní.

5. Svět kolem nás

Dává a spojuje do souvislostí vše týkající se naší planety Země. Formou názorných pomůcek a praktických pokusů pomáhá dítěti vnímat a chápat svět v souvislostech.